

Međunarodni sud za krivično gonjenje
osoba odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-5/18-PT

Datum: 19. juni 2009.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Iain Bonomy, predsjedavajući
sudija Christoph Flügge
sudija Michèle Picard

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 19. juna 2009.

TUŽILAC

protiv

RADOVANA KARADŽIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVU ZA IZDAVANJE NALOGA
ZA KONTAKTIRANJE SVJEDOKA TUŽILAŠTVA**

Tužilaštvo:

g. Alan Tieger
gđa Hildegard Uertz-Retzlaff

Optuženi:

g. Radovan Karadžić

OVO PRETRESNO VIJEĆE Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po "Zahtjevu za izdavanje naloga za kontaktiranje svjedokâ tužilaštva", podnesenom 2. juna 2009. (dalje u tekstu: Zahtjev) i ovim donosi odluku po tom pitanju.

1. Dana 2. septembra 2008., Pretresno vijeće je donijelo Odluku po zahtjevu tužilaštva za neobjelodanjivanje, navodeći da Kancelarija tužilaštva (dalje u tekstu: tužilaštvo) može kao "opštu zaštitnu mjeru u svrhu objelodanjivanja optuženom" iz izjava, afidavita i službenih izjava žrtava, svjedoka ili potencijalnih svjedoka, redigovati sve informacije kojima se objelodanjuje sadašnje mjesto boravka svjedoka ili potencijalnog svjedoka koji je prethodno dao izjavu tužilaštvu.¹ Vijeće nadalje navodi da "u onoj mjeri u kojoj je to razumno potrebno kako bi se optuženom omogućilo da se pripremi za ovaj postupak i u njemu učestvuje, optuženi može tražiti od tužilaštva podatke o sadašnjem mjestu boravka neke žrtve, svjedoka ili potencijalnog svjedoka".²

2. Optuženi je zatim pisao tužilaštvu tražeći podatke za kontakt s nekim svjedocima sa spiska na osnovu pravila 65ter kako bi ih mogao kontaktirati da ih pita jesu li voljni dozvoliti njegovom timu odbrane da sa njima obavi razgovor.³ Tužilaštvo je odgovorilo da ne objelodanjuje podatke za kontakt sa svjedocima ukoliko prethodno ne dobije odobrenje relevantnog svjedoka i predložilo da se komunicira sa svjedocima identificiranim od strane optuženog kako bi se utvrdilo jesu li voljni ustupiti optuženom podatke za kontakt.⁴

3. Optuženi je stoga podnio zahtjev da Vijeće naloži Službi za žrtve i svjedoke (dalje u tekstu: VWS), koja je dio Sekretarijata, da kontaktira relevantne svjedoke kako bi se utvrdilo da li bi oni pristali da optuženi ili neki član njegovog tima sa njima obavi razgovor. On tvrdi da smatra da nije primjereno da tužilaštvo obavlja tu funkciju i konkretno traži da se od VWS zatraži da obavi sljedeće zadatke:

¹ Odluka po zahtjevu tužilaštva za neobjelodanjivanje, 8. septembar 2008., par. 16(c).

² Odluka po zahtjevu tužilaštva za neobjelodanjivanje, 8. septembar 2008., par. 16(e).

³ Zahtjev, Dodatak A.

⁴ Zahtjev, Dodatak B.

- (a) pribavi od tužilaštva podatke za kontakt sa svim njegovim svjedocima;
- (b) pribavi od optuženog spisak onih svjedoka tužilaštva sa kojima on želi obaviti razgovor;
- (c) kontaktira svjedoke koje navodi optuženi i da utvrdi (1) pristaju li da se sastanu sa optuženim ili nekim članom njegovog tima odbrane, i da se (2), ako pristanu, utvrdi da li žele da predstavnik tužilaštva bude prisutan prilikom razgovora;
- (d) obavijesti optuženog o rezultatima tih ispitivanja;
- (e) omogući i plati prebacivanje u Haag svjedokâ koji su voljni da optuženi sa njima obavi razgovor;
- (f) omogući zakazivanje termina za razgovor, na mjestu koje bude odgovaralo svjedocima, između odbrambenog tima optuženog i onih svjedoka koji su voljni da optuženi sa njima obavi razgovor;
- (g) obavijesti tužioca o datumu, vremenu i mjestu razgovorâ sa tim svjedocima koji su naveli da im je želja da tamo bude prisutan i predstavnik tužilaštva;⁵

4. Na statusnoj konferenciji održanoj 3. juna 2009, tužilaštvo je usmeno odgovorilo na Zahtjev navodeći da nema ništa konkretno protiv toga da SŽS kontaktira svjedoke, prema zahtjevu optuženog, pod uslovom da to bude učinjeno na primjeren način, uz konsultiranje tužilaštva.⁶ Pretpretresni sudija pozvao je Sekretarijat da se izjasni po tom pitanju, u skladu sa pravilom 33(B) Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik) Međunarodnog suda, do 10. juna 2009.

5. "Podnesak Sekretarijata po Zahtjevu optuženog za kontaktiranje svjedoka tužilaštva", podnesen 10. juna 2009. (dalje u tekstu: podnesak Sekretarijata), napominje da je VWS "nezavisno i neutralno tijelo u sklopu Sekretarijata" i iznosi bojazan da bi, ako Vijeće naloži VWS-u da kontaktira svjedoke tužilaštva onako kako je to zatražio optuženi, to moglo

⁵ Zahtjev, par. 5.

⁶ Statusna konferencija, T. 300-301 (3. juna 2009.)

kompromitirati njegovu neutralnost.⁷ U podnesku se isto tako tvrdi da optuženi ima potrebne resurse, kao i odgovornost, da kontaktira svjedoke optužbe i utvrdi jesu li voljni da on i njegov tim s njima obave razgovor. Sekretarijat isto tako navodi da "Uputstvo o naknadama za svjedoke i vještake" predviđa da Međunarodni sud "obezbijedi i organizira prevoz" za svjedoke koji putuju u Haag, ili u neko drugo mjesto iz kojeg se od njih očekuje da svjedoče i da im pokrije troškove. Prema tome, Sud ne organizuje razgovore, niti plaća putne troškove s njima u vezi, u ovoj fazi postupka.⁸ Nadalje, Sekretarijat tvrdi da omogućavanje zakazivanja razgovora svjedoka tužilaštva sa optuženim ili njegovim timom odbrane nije nešto što obično obavlja VWS, već sam tim odbrane.⁹ Ako bi se od VWS-a tražilo da kontaktira svjedoke optužbe na zahtjev optuženog, ona bi bila voljna samo da ih pita da li pristaju, ili ne, da se njihovi kontaktni podaci proslijede optuženom i njegovom timu odbrane.¹⁰

6. O ovom pitanju se nadalje raspravljalo na sastanku na osnovu Pravila 65ter, koji je sazvaio pretretresni sudija 15. juna 2009. i na koji je pozvan i predstavnik VWS-a.

7. Član 21 Statuta Međunarodnog suda, koji regulira prava optuženog, predviđa u paragrafu 4, potparagraf (e) da optuženi ima pravo da ispita svjedoke koji ga terete ili da se oni ispituju u njegovo ime, kao i da se svjedoci odbrane dovedu i ispituju pod istim uslovima kao i svjedoci koji ga terete. Prema pravilu 69, tužilac može od sudije ili pretretresnog vijeća zatražiti da nalože da se ne objelodanjuje identitet žrtve ili svjedoka koji može biti u opasnosti ili izložen riziku sve dok se ta osoba ne stavi pod zaštitu Međunarodnog suda. Ukoliko nema takvog naloga, optuženi ima pravo saznati identitet svjedokâ koji će ga teretiti, kao i njihovo boravište i njihove kontaktne podatke.¹¹ Kad optuženi jednom dođe do materijala, nema razloga da se ne preduzmu potrebna ispitivanja od strane optuženog ili onih koji postupaju u njegovo ime. Tužilaštvo bi, prema tome, trebalo proslijediti te informacije optuženom u vezi s onim svjedocima koje on želi kontaktirati. Kada tužilaštvo taj materijal proslijedi optuženom, ono može kontaktirati relevantne svjedoke kako bi im dalo do znanja da je to učinilo.

⁷ Podnesak Sekretarijata, par. 5.

⁸ Podnesak Sekretarijata, par. 8.

⁹ Podnesak Sekretarijata, par. 10.

¹⁰ Podnesak Sekretarijata, par. 11.

¹¹ *Tužilac protiv Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1, Odluka po Zahtjevu Milana Lukića da se izda nalog za objelodanjivanje kontaktnih podataka i po hitnom zahtjevu tužilaštva da se izda nalog za dostavljanje kontaktnih podataka, 30. mart 2009, par. 25; *Tužilac protiv Vladimira Lazarevića*, predmet br. IT-03-70-PT,

Prijevod

8. Kad optuženi dobije kontaktne podatke svjedokâ s kojima želi obaviti razgovor, a koje tužilaštvo navodi na svom spisku svjedoka na osnovu pravila 65ter, on ili jedan od pravnih zastupnika koji su mu dodijeljeni, ili neko odgovarajuće lice koje im asistira, mogu kontaktirati svjedoke direktno kako bi potvrdili da su oni voljni obaviti razgovor. Premda saradnju na osnovu takvih zahtjeva za pomoć treba poticati, naposljetku je ipak na svjedocima da odluče da li će pristati da zastupnik optuženog sa njima obavi razgovor.

9. Pretresno vijeće napominje s tim u vezi da je nepotrebno da se svjedoci dovedu u Haag radi razgovora sa optuženim ili njegovim saradnicima u ovoj fazi postupka i da bi takve razgovore mogli da obave članovi njegovog tima obrane na prostoru bivše Jugoslavije, ili na drugim lokacijama gde se oni nalaze. Vijeće, prema tome, ovog puta neće naložiti Sekretarijatu da plati za prevoz svjedoka u Haag za potrebe razgovora sa optuženim.

10. Iz navedenih razloga, u skladu s pravilom 54 Pravilnika o postupku i dokazima, Pretresno vijeće ovim **ODBACUJE** Zahtjev i **NALAŽE** tužilaštvu da optuženom proslijedi kontaktne podatke tih svjedoka, koje je on zatražio, pod uslovom da se izuzmu oni svjedoci kojima su odobrene relevantne zaštitne mjere.

Sastavljeno na engleskom i na francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/

Iain Bonomy,
predsjedavajući

Dana 19. juna 2009.

U Haagu,

Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

Odluka po podnesku optužbe kojim se traži izdavanje naloga za neobelodanjivanje javnosti i materijala obelodanjenog u skladu s pravilom 66(A) i pravilom 68, 15. marta 2005, par. 3.